

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 31691/14
Ivan PINTARIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući
28. rujna 2021. godine u odboru u sastavu:

Péter Paczolay, *predsjednik*,

Gilberto Felici,

Raffaele Sabato, *suci*,

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 15. travnja 2014.,

uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koji je dostavio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva g. Ivan Pintarić slovenski je državljanin, rođen je
1947. godine i živi u Celju. Podnositelja zahtjeva pred Sudom je zastupala
gđa G. Brnić, odvjetnica iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š.
Stažnik.

3. Slovenska Vlada nije iskoristila svoje pravo da se umiješa u postupak
(članak 36. stavak 1. Konvencije).

A. Okolnosti predmeta

4. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se
sažeti kako slijedi.

5. Dana 14. ožujka 1991. podnositelj zahtjeva podnio je tužbu
Općinskom sudu u Zagrebu protiv M.K. i K.K. („tuženici”) tražeći da se
darovni ugovor sklopljen 1989. godine između njegova pokojnog oca i

tuženika proglasi ništavim. U svom tužbenom zahtjevu podnositelj je naznačio vrijednost predmeta spora u iznosu od 35.000,00 jugoslavenskih dinara (DIN).

6. Dana 23. prosinca 1991. Hrvatska je uvela vlastitu valutu, hrvatski dinar (HRD). Jugoslavenski dinar zamijenjen je hrvatskim dinarom prema tečaju od 1,00 DIN za 1,00 HRD.

7. Dana 13. svibnja 1994. kao hrvatska valuta uvedena je hrvatska kuna (HRK). Hrvatski dinar zamijenjen je hrvatskom kunom prema tečaju od 1.000,00 HRD za 1,00 HRK.

8. Dana 1. srpnja 2004. podnositelj zahtjeva promijenio je svoju tužbu i zatražio da se darovni ugovor poništi kao ništav.

9. Dana 20. svibnja 2005. Općinski sud u Zagrebu presudio je u korist podnositelja zahtjeva i poništio je darovni ugovor. Dana 7. prosinca 2008. Županijski sud u Zagrebu potvrdio je prvostupanjsku presudu.

10. Dana 27. siječnja 2009. tuženci su izjavili reviziju protiv drugostupanjske presude. Tvrdili su da se njihovo pravno sredstvo treba proglasiti dopuštenim jer je bilo dopušteno u trenutku pokretanja parničnog postupka. Oспорili su utvrđenja nižih sudova o osnovanosti i zatražili su od Vrhovnog suda da ukine presude tih sudova.

11. Dana 11. rujna 2009. podnositelj je dostavio odgovor na reviziju tuženika tražeći od Vrhovnog suda da je proglasi nedopuštenom *ratione valoris*. Mjerodavni dio njegova odgovora glasi kako slijedi:

„Vrijednost predmeta ovog spora prilikom podnošenja tužbe 14. ožujka 1991. naznačena je u iznosu od 35.000,00 DIN i stoga, uzimajući u obzir potonju vrijednost predmeta spora [podnositelj zahtjeva] smatra da pretpostavke za podnošenje revizije od strane tuženika nisu ispunjene iako tuženci nastoje ostaviti dojam da bi njihovu reviziju trebalo prihvatiti.”

12. Dana 26. rujna 2012. Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvatio je reviziju tuženika, preinačio je presude nižih sudova i odbio je podnositeljev tužbeni zahtjev. Utvrdio je da je podnositeljev tužbeni zahtjev za poništenje darovnog ugovora sklopljenog 1989. godine podnesen 2004. godine, što je bilo izvan objektivnog trogodišnjeg zakonskog roka za podnošenje takvog zahtjeva. Taj sud nije naveo nikakvo obrazloženje o pitanju dopuštenosti revizije tuženika.

13. Dana 13. lipnja 2013. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu tvrdeći da mu je povrijeđeno pravo na pošteno suđenje jer je Vrhovni sud, ne navodeći nikakvo obrazloženje o pitanju dopuštenosti revizije tuženika, preinačio presude nižih sudova i odbio njegov tužbeni zahtjev. Ustvrdio je da je Zakonom iz 1999. o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku zakonski prag za podnošenje revizije povećan na 100.000,00 HRK i da je ta pretpostavka bila primjenjiva u njegovu predmetu. Potonje je bilo potvrđeno odlukama Ustavnog suda br. U-III-2742/2004, U-III-810/2005, U-III-3987/2005 i U-III-4633/2005. Naveo je da je bio upoznat s činjenicom da je Ustavni sud naknadno promijenio svoju sudsku praksu, ali da to nije

promijenilo činjenicu da su odlukom Vrhovnog suda povrijeđena njegova prava. Podnositelj zahtjeva od Ustavnog je suda zatražio da ukine presudu Vrhovnog suda. Nije iznio nikakvu tvrdnju ili prigovor o zaključku Vrhovnog suda da je njegova tužba bila podnesena izvan zakonskog roka od tri godine.

14. Dana 2. listopada 2013. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva kao očigledno neosnovanu. Odluka je dostavljena punomoćniku podnositelja zahtjeva 15. listopada 2013. godine.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

1. Zakon o parničnom postupku

15. Člankom 382. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku (Službeni list Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije br. 4/1977 s naknadnim izmjenama i dopunama i Narodne novine Republike Hrvatske br. 53/1991 s naknadnim izmjenama i dopunama), koji je bio na snazi u relevantno vrijeme, bilo je predviđeno da stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostupanjske presude ako vrijednost predmeta spora pobijanog dijela presude prelazi određeni novčani iznos (zakonski prag). Zakonski prag u građanskim (odnosno, netrgovačkim) predmetima mijenjao se kako slijedi:

Valuta	Vrijednost	Razdoblje
DIN	5.000,00	1. srpnja 1977. – 26. studenoga 1982.
DIN	50.000,00	27. studenoga 1982. -21. studenoga 1987.
DIN	800.000,00	22. studenoga 1987. – 6. listopada 1989.
DIN	8.000.000,00	7. listopada 1989. – 31. prosinca 1989.
DIN	800,00	1. siječnja 1990. – 10. travnja 1990.
DIN	8.000,00	11. travnja 1990. – 22. prosinca 1991.
HRD	8.000,00	23. prosinca 1991. – 7. siječnja 1993.
HRD	3.000.000,00	8. siječnja 1993. – 12. svibnja 1994.
HRK	3.000,00	13. svibnja 1994. – 5. studenoga 1999.

2. Zakoni o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku

16. Dana 6. studenoga 1999. na snagu je stupio Zakon iz 1999. o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 112/1999). Tim je Zakonom o izmjenama i dopunama zakonski prag za podnošenje revizije povećan s 3.000,00 HRK na 100.000,00 HRK. Člankom 10. tog Zakona o izmjenama i dopunama bilo je predviđeno da će se o reviziji izjavljenoj protiv drugostupanjske presude donesene prije stupanja na snagu tog Zakona o izmjenama i dopunama rješavati po prethodnim pravilima.

17. Zakonima iz 2003. i 2008. o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku uvedene su značajne promjene u članak 382. tog

Zakona, no zadržan je iznos od 100.000,00 HRK kao zakonski prag za podnošenje revizije.

18. Prijelaznim odredbama Zakona iz 2003. o izmjenama i dopunama (Narodne novine br. 117/2003), koji je stupio na snagu 1. prosinca 2003., bilo je predviđeno da će se te promjene primjenjivati na parnične postupke u kojima je glavna rasprava zaključena nakon stupanja na snagu tog Zakona o izmjenama i dopunama.

19. Prijelaznim odredbama Zakona iz 2008. o izmjenama i dopunama (Narodne novine br. 84/2008), koji je stupio na snagu 1. listopada 2008., bilo je predviđeno da će se promjene primjenjivati na parnične postupke u tijeku u kojima je drugostupanjska presuda donesena nakon stupanja na snagu tog Zakona o izmjenama i dopunama.

20. Dana 2. lipnja 2013. na snagu je stupio Zakon iz 2011. o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 57/2011), kojim je zakonski prag za podnošenje revizije povećan na 200.000,00 HRK. Prijelaznim odredbama tog Zakona o izmjenama i dopunama bilo je predviđeno da će se prethodna pravila primjenjivati na parnične postupke u kojima je drugostupanjska presuda donesena prije stupanja na snagu tog Zakona o izmjenama i dopunama.

3. Sudska praksa Ustavnog suda

21. U odluci br. U-III-2646/2007 od 18. lipnja 2008. Ustavni sud utvrdio je povrede ustavnih prava podnositeljice ustavne tužbe na jednakost pred zakonom i na pošteno suđenje te je ukinuo odluku Vrhovnog suda kojom je revizija bila proglašena nedopuštenom *ratione valoris* u predmetu u kojem je tužiteljica, koja je tužbu podnijela 1987. godine tražeći da se utvrdi da je suvlasnica nekretnine, vrijednost predmeta spora naznačila u iznosu od 120.000,00 DIN. Odluka je objavljena u Narodnim novinama br. 104/08 i na internetskim stranicama Ustavnog suda. Mjerodavan dio odluke glasi kako slijedi:

„ Vrhovni sud je osporenim rješenjem odbacio reviziju podnositeljice pozivom na odredbu članka 382. stavaka 2. i 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj ... vrijednost predmeta spora mora prijeći iznos od 100.000,00 kn. Kako je u provedenom parničnom postupku ustanovljeno da je vrijednost predmeta spora u času podnošenja revizije, a nakon stupanja na snagu članka 4. i članka 10. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iznosila svega 0,12 kuna, Vrhovni sud je zaključio da je u konkretnom slučaju revizija protiv takve pravomoćne presude nedopuštena. ... osporenim rješenjem podnositeljici je povrijeđeno ustavno pravo jednakosti pred zakonom...

Kada se, naime, parnični postupak vodi u razdoblju od dvadeset godina i u njemu se vrijednost spora utvrđuje prema nominalnom iznosu, a ne realnoj vrijednosti [traženog iznosa], onda tako dugi protek vremena uvijek ide u prilog jednoj od stranaka koja povoljni ishod može zahvaliti samo odugovlačenju postupka, a drugoj stranci narušava jednak položaj pred zakonom.

ODLUKA PINTARIĆ protiv HRVATSKE

... , u nekoliko svojih ranijih odluka u povodu ustavnih tužbi s istovjetnim ili sličnim sadržajem (u predmetima broj: U-III-2742/2004, U-III-810/2005, U-III-3987/2005, U-III-4348/2005 i U-III-4633/2005) Ustavni sud je prihvatio praksu Vrhovnog suda da ... odredi vrijednost predmeta spora tako da ona drastično padne ispod vrijednosnog cenzusa za dopuštenost revizije propisanog odredbom članka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

Međutim, preispitujući takvu praksu, Ustavni sud ocjenjuje da je načelo monetarnog nominalizma, predviđeno ... kao jamstvo pravednosti u razmjeni ekonomskih dobara, neprimjenjivo kao jamstvo pravičnosti u sudskim postupcima u uvjetima inflacije i [kad je iznos izražen u] dinarima.

Sudski se postupci, naime, moraju provesti sukladno ustavnom načelu vladavine prava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Njihovo se provođenje, naime, ne smije izjednačiti samo sa zahtjevom za zakonitošću postupanja tijela državne vlasti već mora uključiti i zahtjev da zakonske posljedice moraju biti primjerene legitimnim očekivanjima stranaka u svakom konkretnom slučaju ... U takva očekivanja nesumnjivo spada i očekivanje da će se spor riješiti primjenom pravnih standarda važećih u vrijeme njegova pokretanja...

Kada je u konkretnom slučaju podnositeljica mogla legitimno očekivati da će odlučivanje u njezinom sporu s tužiteljicom završiti pred [Vrhovnim sudom povodom revizije] (tužiteljica je podnijela tužbu protiv prednika podnositeljice 9. travnja 1987. godine, tj. prije nego što je tadašnje procesno pravo podiglo vrijednosni cenzus revizije sa 50.000 na 800.000 dinara...), onda je opisanom povredom načela vladavine prava povrijeđeno i ustavno načelo pravičnog postupka iz članka 29. Ustava. Primjena ovih ustavnih načela očito natkriljuje formalističku interpretaciju zakonskih odredbi o dopuštenosti revizije.“

4. Sudska praksa Vrhovnog suda

22. Mjerodavan dio rješenja br. Rev-x 211/09-2 od 16. srpnja 2009. glasi kako slijedi:

„Revizija je osnovana.

Nižestupanjski sudovi su odbacili reviziju ... kao nedopuštenu uz obrazloženje da vrijednost predmeta spora u ovom predmetu ne prelazi 100.000,00 kn.

...

Tužba u ovom predmetu podnesena je 6. veljače 1984., a vrijednost predmeta spora u tužbi označena je iznosom od 50.500,00 tadašnjih dinara, što bi preračunato sada iznosilo 0,005 kn. Međutim, u konkretnom slučaju tužiteljica je mogla legitimno očekivati da će se o njezinom sporu odlučivanje moći završiti pred revizijskim sudom, jer je u vrijeme podnošenja tužbe vrijednosni cenzus za dopuštenost revizije u imovinsko-pravnim sporovima iznosio 50.000,00 tadašnjih dinara, pa je odbacivanjem revizije tužiteljice u ovom predmetu povrijeđeno ustavno načelo pravičnog postupka iz čl. 29. Ustava Republike Hrvatske.“

23. Mjerodavan dio rješenja br. Rev-x 724/09-3 od 29. prosinca 2009. godine glasi kako slijedi:

„Prvostupanjski i drugostupanjski sud ... utvrdili su da je revizija tužitelja nedopuštena s obzirom da je u tužbi podnesenoj 1987. godine kao vrijednost predmeta spora označen iznos od 60.000,00 tadašnjih dinara a što ne prelazi iznos od 100.000,00 kuna kao mjerodavni vrijednosni kriterij za dopuštenost revizije

ODLUKA PINTARIĆ protiv HRVATSKE

U ovom konkretnom slučaju treba međutim uzeti u obzir da je tužba podnesena 1987. godine i da je vrijednost predmeta spora bila naznačena sa iznosom 60.000,00 dinara, tada važećeg sredstva plaćanja u Republici Hrvatskoj. Nadalje, u uvjetima inflacije i denominacije drastično je pala vrijednost dinara ispod vrijednosti cenzusa za dopuštenost revizije propisanog odredbom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 1999. ...

U takvim okolnostima konkretnog slučaja treba polaziti od opravdanih očekivanja podnositeljice tužbe o dopuštenosti revizije s obzirom na realnu vrijednost predmeta spora u vrijeme podnošenja tužbe tako i odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U-III- 2646/07 od 18. lipnja 2008. Stoga reviziju u ovom predmetu treba ocijeniti kao dopuštenu.“

24. Potonji pristup potvrđen je odlukama Vrhovnog suda br. Rev-x 61/12-2 od 4. rujna 2012.; Rev-x 1202/11-2 od 14. studenoga 2012.; Rev-x 314/13-2 od 19. lipnja 2013.; Rev-x 477/12-2 od 16. listopada 2013.; Rev-x 1173/13-2 od 11. veljače 2014.; i Rev-x 129/13-2 od 23. prosinca 2014.

25. Podnositelj zahtjeva pozvao se na rješenje Vrhovnog suda br. Rev-x 1150/2013-2 od 9. siječnja 2014. Tim je rješenjem Vrhovni sud proglasio tužiteljčinu reviziju nedopuštenom uz obrazloženje da vrijednost predmeta spora nije prelazila zakonski prag za podnošenje tog pravnog sredstva. Objasnio je da je Zakonom iz 2011. o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku zakonski prag povećan na iznos od 200.000,00 HRK i da je taj Zakon o izmjenama i dopunama bio primjenjiv na sve parnične postupke u kojima je drugostupanjska presuda donesena nakon stupanja na snagu tog zakona (2. lipnja 2011.). S obzirom na činjenicu da je u tužiteljčinu predmetu drugostupanjska presuda bila donesena 28. svibnja 2013. i da je vrijednost predmeta spora bila naznačena u iznosu od 190.000,00 HRK, tužiteljčina revizija bila je nedopuštena *ratione valoris*.

PRIGOVOR

26. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da je propust Vrhovnog suda da odgovori na njegove tvrdnje o dopuštenosti revizije tuženika doveo do povrede njegova prava na pošteno suđenje, posebice prava na obrazloženu presudu.

PRAVO

27. Podnositelj zahtjeva pozvao se na članak 6. stavak 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ... svatko ima pravo da ... sud pravično... ispita njegov slučaj.“

A. Tvrđnje stranaka

1. Vlada

28. Vlada je tvrdila da nije došlo do povrede članka 6. stavka 1. Sama činjenica da je Vrhovni sud ispitao osnovanost revizije tuženika značila je da je Vrhovni sud razmotrio njezinu dopuštenost i utvrdio da je dopuštena.

29. Prema mišljenju Vlade, u ovom predmetu nije bilo potrebe da se izričito navede obrazloženje o dopuštenosti revizije tuženika jer je (1) prema sudskoj praksi domaćih sudova to pravno sredstvo očito bilo dopušteno i jer (2) u svom odgovoru na reviziju tuženika podnositelj zahtjeva nije iznio nijednu tvrdnju na koju bi Vrhovni sud bio dužan izričito odgovoriti.

30. Predmet podnositelja zahtjeva bio je činjenično i pravno drugačiji od predmeta u kojem je Vrhovni sud donio rješenje br. Rev-x 1150/2013-2. Konkretno, vrijednost predmeta potonjeg spora bila je naznačena u hrvatskim kunama i postupak u tom predmetu bio je pokrenut nakon stupanja na snagu Zakona iz 1999. o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

31. Prema mišljenju Vlade, presuda Vrhovnog suda u podnositeljevu predmetu spriječila je očigledno pogrešnu primjenu materijalnog prava od strane nižih sudova, što podnositelj zahtjeva nije osporio u svojoj ustavnoj tužbi.

2. Podnositelj zahtjeva

32. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da odluka Vrhovnog suda u njegovu predmetu nije sadržavala nikakvo objašnjenje o dopuštenosti revizije tuženika. Objašnjenje je bilo nužno jer je taj sud odlučio da neće primijeniti jasnu i preciznu odredbu iz 1999. godine kojom je prag za podnošenje revizije postavljen u iznosu od 100.000,00 HRK, te je odlučio odstupati od sudske prakse važeće u to vrijeme, koja je bila potvrđena odlukama Ustavnog suda br. U-III-3548/2003 i U-III-4146/2005.

33. U trenutku podnošenja revizije, on i tuženici nisu bili upoznati s odlukom Ustavnog suda od 18. lipnja 2008., te su i on i tuženici izričito pozvali Vrhovni sud da ispita dopuštenost revizije tuženika. Nadalje, rješenje Vrhovnog suda br. Rev-x 1150/2013-2 od 9. siječnja 2014., kojim je revizija u sličnim okolnostima bila proglašena nedopuštenom, ukazivalo je na to da je sudska praksa o tom pitanju nedosljedna.

34. Podnositelj zahtjeva na kraju je osporio presudu Vrhovnog suda o osnovanosti ustvrdivši da razlog zbog kojeg je taj sud preinačio presude nižih sudova nikada nisu iznijeli sami tuženici. Zapravo, pitanje podnošenja njegove tužbe izvan zakonskog roka od tri godine nikada nije bilo otvoreno u postupku.

B. Ocjena Suda

35. Sud je potvrdio u svojoj sudskoj praksi da, bez obzira na to koliko je jasno napisana pravna odredba, u svakom pravnom sustavu postoji neizbježan element sudskog tumačenja (vidi *Kafkaris protiv Cipra* [VV], br. 21906/04, stavak 141., ECHR 2008.).

36. Sud je nadalje naveo da pretpostavka pravne sigurnosti i zaštita legitimnih očekivanja ne uključuju pravo na utvrđenu sudsku praksu (vidi *Unédic protiv Francuske*, br. 20153/04, stavak 74., 18. prosinca 2008.). Razvoj sudske prakse nije sam po sebi u suprotnosti s pravilnim djelovanjem pravosudnog sustava jer bi nepostojanje dinamičnog i razvojnog pristupa spriječilo svaku reformu ili poboljšanje (vidi *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske* [VV], br. 13279/05, stavak 58., 20. listopada 2011., i *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunjske* [VV], br. 76943/11, stavak 116., 29. studenoga 2016.). Iako razvoj sudske prakse sam po sebi nije u suprotnosti s pravilnim djelovanjem pravosudnog sustava, u prethodnim predmetima u kojima su promjene domaće sudske prakse utjecale na parnične postupke koji su bili u tijeku Sud se uvjerio da je način na koji se pravo razvilo strankama bio dobro poznat, ili barem razumno predvidljiv, te da nije postojala nikakva neizvjesnost u pogledu njihove pravne situacije (vidi *Petko Petkov protiv Bugarske*, br. 2834/06, stavak 32., 19. veljače 2013.; *Legrand protiv Francuske*, br. 23228/08, stavak 40., 26. svibnja 2011.; i *C.R. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 22. studenoga 1995., stavak 41., Serija A br. 335-C).

37. U ovom predmetu Sud primjećuje da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, koji je stupio na snagu za vrijeme trajanja postupka, zakonski prag za podnošenje revizije bio postavljen u iznosu od 100.000,00 HRK (vidi stavak 16. ove odluke). Sukladno prijelaznim odredbama tog Zakona o izmjenama i dopunama, potonji je prag trebao biti primjenjiv u postupku podnositelja zahtjeva. U tužbi podnesenoj 1991. godine vrijednost predmeta spora bila je naznačena u iznosu od 35.000,00 DIN, što je nakon promjene valute bilo jednako iznosu od 35,00 HRK (vidi stavke 5.–7. ove odluke), te stoga manje od 100.000,00 HRK.

38. Međutim, Sud primjećuje da je 18. lipnja 2008. godine Ustavni sud donio odluku u kojoj je odstupio od svoje sudske prakse o tom pitanju i usvojio novi pristup u pogledu dopuštenosti *ratione valoris* revizija podnesenih u postupcima u kojima je vrijednost predmeta spora bila naznačena u jugoslavenskim dinarima, valuti koja se prethodno upotrebljavala u Hrvatskoj (vidi stavak 21. ove odluke). Konkretno, Ustavni sud smatrao je da se u takvom postupku dopuštenost *ratione valoris* revizije treba ispitati prema zakonskom pragu za podnošenje tog pravnog sredstva važećem u trenutku pokretanja postupka. Objasnio je da bi drugačije postupanje dovelo do toga da stranke, zbog dugotrajnog postupka i

promjena valute, izgube pravo na podnošenje revizije. Sud primjećuje da je pristup koji je usvojio Ustavni sud Vrhovni sud slijedio u svim svojim budućim sličnim predmetima (vidi stavke 22. – 24. ove odluke).

39. Sud nadalje primjećuje da je 27. siječnja 2009. godine, kada su tuženici podnijeli reviziju protiv drugostupanjske presude (vidi stavak 10. ove odluke), predmetna odluka Ustavnog suda bila na snazi više od sedam mjeseci. Do trenutka kada je podnositelj dostavio odgovor na reviziju tuženika (11. rujna 2009., vidi stavak 11. ove odluke) Vrhovni sud donio je odluku u kojoj je slijedio novi pristup Ustavnog suda (vidi stavak 22. ove odluke). Dana 26. rujna 2012., kada je Vrhovni sud prihvatio reviziju tuženika (vidi stavak 12. ove odluke), potonja je sudska praksa već bila na snazi više od četiri godine, a Vrhovni sud donio je dvije daljnje odluke o tom pitanju (vidi stavke 23. – 24. ove odluke). Ne može se smatrati relevantnom činjenica da stranke u konkretnom predmetu možda nisu bile upoznate s tom sudskom praksom u trenutku podnošenja revizije i dostavljanja odgovora na reviziju, kako to tvrdi podnositelj zahtjeva. Sud primjećuje da je odluka Ustavnog suda od 18. lipnja 2008. bila objavljena u Narodnim novinama i na internetskim stranicama Ustavnog suda (vidi stavak 21. ove odluke). Podnositelj je i u svojoj ustavnoj tužbi priznao da je bio upoznat s promjenama sudske prakse Ustavnog suda (vidi stavak 13. ove odluke).

40. Kad je riječ o rješenju Vrhovnog suda br. Rev-x 1150/2013-2 od 9. siječnja 2014., na koje se pozvao podnositelj zahtjeva (vidi stavak 25. ove odluke), Sud ponavlja da se ne može smatrati da različit ishod u dvama sporovima dovodi do proturječne sudske prakse kada je takav ishod opravdan razlikom u činjeničnom stanju predmeta (vidi gore citirani predmet *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunjske*, stavak 116.; *Hayati Çelebi i drugi protiv Turske*, br. 582/05, stavak 52., 9. veljače 2016.; i *Ferreira Santos Pardal protiv Portugala*, br. 30123/10, stavak 42., 30. srpnja 2015.). Predmetno rješenje Vrhovnog suda odnosilo se na postupak u kojem je vrijednost predmeta spora u tužbi bila naznačena u hrvatskim kunama. Stoga nije bilo nikakvih pitanja u pogledu promjena valute, što je bio slučaj kada je vrijednost predmeta spora u tužbi bila naznačena u jugoslavenskim dinarima, kao u predmetu podnositelja zahtjeva.

41. U skladu s tim, razvoj sudske prakse u pogledu dopuštenosti *ratione valoris* revizija podnesenih u parničnim postupcima u kojima je vrijednost predmeta spora bila naznačena u jugoslavenskim dinarima bio je dobro poznat i nije bilo nikakve nesigurnosti u pogledu situacije stranaka.

42. Sud primjećuje da je 14. ožujka 1991., kada je podnesena tužba u ovom predmetu, revizija bila dopuštena ako je vrijednost predmeta spora bila veća od 8.000,00 DIN. Budući da je podnositelj zahtjeva u svojoj tužbi vrijednost spora naznačio u iznosu od 35.000,00 DIN, revizija tuženika prema sudskoj praksi Ustavnog suda i Vrhovnog suda bila je očito

dopuštena. U svom odgovoru na reviziju tuženika podnositelj nije iznio nijednu tvrdnju kojom bi osporio takav zaključak (vidi stavak 11. ove odluke).

43. U tim okolnostima ne otvara se nikakvo pitanje u odnosu na činjenicu da Vrhovni sud, prije odlučivanja o osnovanosti, nije izričito odgovorio na pitanje o dopuštenosti revizije tuženika.

44. Gore navedena razmatranja dovoljna su da Sud zaključi da je prigovor o nedostatku obrazloženja u presudi Vrhovnog suda očigledno neosnovan i da se mora odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

45. Kad je riječ o prigovoru podnositelja zahtjeva da je Vrhovni sud preinačio presude nižih sudova i odbio njegov tužbeni zahtjev na temelju tvrdnje koju tuženici nikada nisu iznijeli (vidi stavak 34. ove odluke), Sud primjećuje, kao što je primijetila i Vlada, da podnositelj zahtjeva nije iznio takav prigovor u svojoj ustavnoj tužbi (vidi stavak 13. ove odluke).

46. U skladu s tim, ovaj se prigovor mora odbaciti na temelju članka 35. stavaka 1. i 4. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 21. listopada 2021.

{signature_p_2}

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnika

Péter Paczolay
Predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524